

Specifieke regels: overige sectoren

Let op!

Audiovisuele producties
Baggerwerkzaamheden
Bioscopen
Brandweer
Brood- en banketbakkerij
Defensie
Horecabedrijf
Inwonend huishoudelijk personeel
Lokaalspoorwegen
Niet-nautisch personeel binnenvaart
Podiumkunsten
Schipperinternaten
Schoonmaakbedrijf
Sneeuw- en gladheidsbestrijding
Tentoonstellingsbouw en scheepsreparatie
Vrijwillige politie
Meer informatie

Let op!

- Naast de hieronder genoemde specifieke regels, blijven de overige regels van de Arbeidstijdenwet, voor zover van toepassing, gewoon van kracht. Zie het Arbeidstijdenbesluit om precies na te gaan welke regels blijven gelden.
- Tenzij anders vermeld, is toepassing van onderstaande specifieke regels alleen mogelijk bij *collectieve regeling*.
- Naast de sectoren zorg, mijnbouw en vervoer kunnen ook in de volgende sectoren specifieke regels toegepast worden:
 - Audiovisuele producties
 - Baggerwerkzaamheden
 - Bioscopen
 - Brandweer
 - Brood- en banketbakkerij
 - Defensie
 - Horecabedrijf
 - Inwonend huishoudelijk personeel
 - Lokaalspoorwegen
 - Niet-nautisch personeel binnenvaart
 - Podiumkunsten
 - Schipperinternaten
 - Schoonmaakbedrijf
 - Sneeuw- en gladheidsbestrijding
 - Tentoonstellingsbouw en scheepsreparatie
 - Vrijwillige politie

Audiovisuele producties

Audiovisuele producties: werkzaamheden met betrekking tot het totstandkomen en het uitzenden van audio-, visuele of audio-visuele producties alsmede de direct daarmee samenhangende werkzaamheden, verricht door werknemers van 18 jaar of ouder.

Arbeids- en rusttijden

- dagelijkse rusttijd 11 uur. Deze rusttijd mag 12 maal in elke periode van 4 weken worden ingekort tot ten minste 10 uur, en
- gemiddeld 40 uur arbeid per week gemeten over een periode van een jaar.

Baggerwerkzaamheden

Baggerwerkzaamheden: werkzaamheden die bestaan uit het baggeren, zuigen, opspuiten, verplaatsen of winnen van materialen voor industriële, bouwkundige of andere doeleinden en de direct daarmee samenhangende werkzaamheden.

Let op: de regels zijn niet van toepassing op bemanningsleden aan boord van een binnenvaartuig of schepelingen op een zeeschip - dus zij die primair onder het gezag van de kapitein vallen -, en gelden uitsluitend binnen Nederland.

Wekelijkse arbeidstijd:

- 72 uur per week

Nachtdiensten:

- 11 uur arbeid per nachtdienst
- 12 uur aaneengesloten rust na een nachtdienst
- 60 uur aaneengesloten rust na een reeks van ten minste 3 en ten hoogste 7 nachtdiensten
- ten hoogste 36 nachtdiensten eindigend na 02.00 uur in elke periode van 16 aaneengesloten weken

Bioscopen

Bioscopen: werkzaamheden, verricht in een bioscoop door een werknemer van 18 jaar of ouder en die bestaat uit het uitsluitend of in hoofdzaak:

- a. bedienen van filmapparatuur als operateur of leerlingoperateur, of
- b. het namens de werkgever en in diens plaats uitoefenen van het bioscoopbedrijf.

Arbeidstijd per (nacht)dienst:

- 12 uur of
- 14 uur, mits niet vaker dan 26 x per jaar en deze diensten moeten gevolgd worden door een rust van ten minste 24 uur.

Wekelijkse arbeidstijd:

- 72 uur

- 40 uur gemiddeld per week gemeten over een periode van een jaar

Dagelijkse onafgebroken rusttijd:

- 11 uur, 4 x per 4 weken in te korten tot 8 uur

Brandweer

Let op:

- Hieronder kunnen zowel de gemeentelijke brandweer als de bedrijfsbrandweer vallen en zowel de vrijwillige brandweer als de beroepsbrandweer.
- Vrijwilligers bij de vrijwillige brandweer zijn geen vrijwilliger in de zin van de Arbeidstijdenwet.
- De specifieke regels betreffen uitsluitend de regels voor consignatie en aanwezigheidsdiensten.
- Op de normale werkzaamheden, zoals het blussen van een brand, zijn de regels van de arbeidstijdenwet van toepassing.

Vrijwillige brandweer

Maximale arbeidstijd bij consignatie:

- 14 uur in elke periode van 24 aaneengesloten uren
- 48 uur arbeid (hoofdbetrekking plus werk brandweer) gemiddeld per week, gemeten over 16 weken (dus ook in geval van (deels) nachtelijke consignatie)

Consignatievrije perioden

Op de vrijwillige brandweer zijn de normale beperkingen van consignatie van toepassing (14 dagen per 28 dagen geen consignatie, waarvan ten minste 2 perioden van 2 aaneengesloten dagen noch consignatie, noch andere arbeid, en geen consignatie 11 uur voor en 14 uur na een nachtdienst), behalve als men (onder-)commandant is.

- Voor de *commandant of ondercommandant* bij de vrijwillige brandweer geldt: 91 dagen geen consignatie in elke periode van 182 dagen.
- De *commandant of ondercommandant* bij de vrijwillige brandweer mag direct aansluitend op een nachtdienst consignatie opgelegd krijgen.

Aanwezigheidsdiensten

- 1 aanwezigheidsdienst per 7 achtereenvolgende dagen.
Let op: dit aantal komt bovenop het aantal aanwezigheidsdiensten dat de werknemer op grond van zijn hoofdbetrekking mag verrichten.
- Op de vrijwillige brandweer zijn verder de normale rust regels rondom een aanwezigheidsdienst van toepassing, behalve dat hij maximaal 1x per 7 achtereenvolgende dagen de rust van 11 uur voor en na een aanwezigheidsdienst niet in acht hoeft te nemen.

Beroepsbrandweer

Aanwezigheidsdiensten

- 62 aanwezigheidsdiensten in elke periode van 26 achtereenvolgende weken
- Op de beroepsbrandweer zijn verder de normale rust regels rondom een aanwezigheidsdienst van toepassing, behalve indien het aantal werknemers dat nodig is om een onbelemmerde voortgang van de dienst te waarborgen, onder het vereiste minimum komt. In dat geval is de rust van 11 uur voor en na een aanwezigheidsdienst niet verplicht.

Brood- en banketbakkerij

Brood- en banketbakkerij: werkzaamheden die bestaan uit het bakken van brood en banket en de direct daarmee samenhangende werkzaamheden.

Rusttijd na een reeks nachtdiensten

- 36 uur na een reeks van ten minste 3 en ten hoogste 6 nachtdiensten

Regels nachtarbeid jeugdigen in opleiding

Voor jeugdige werknemers die een opleiding volgen tot brood- en banketbakker, tot broodbakker of tot leidinggevende mogen onderstaande regels voor nachtarbeid worden toegepast, voorzover dit noodzakelijk is in het kader van hun opleiding.

- Geen arbeid tussen 22.00 uur en 04.00 uur
- 8 uur arbeid per nachtdienst en 40 uur per week
- 4 nachtdiensten per 7 achtereenvolgende dagen
- 14 uur rust na een nachtdienst

Regels nachtarbeid ambachtelijke bakkerijen

De onderstaande regel voor nachtarbeid is uitsluitend van toepassing op brood- en banketbakkerijen waar op ambachtelijke wijze werkzaamheden worden verricht en waar uitsluitend of in hoofdzaak wordt geproduceerd voor een of meer eigen brood- en banketwinkels.

- 20 nachtdiensten (eindigend na 02.00 uur) per 4 weken

Defensie

Defensie: werkzaamheden verricht door jeugdig defensiepersoneel.

Let op: de onderstaande regels zijn *niet* van toepassing op burgerpersoneel dat werkzaam is bij het ministerie van Defensie, maar alleen op in actieve dienst zijnde militaire ambtenaren en in werkelijke dienst zijnde dienstplichtigen.

Jeugdige werknemers

Wekelijkse arbeidstijd:

- 40 uur gemiddeld per 16 weken.

Overige arbeids- en rusttijden:

- Voor het jeugdig defensiepersoneel gelden de zelfde normen voor arbeids- en rusttijden als voor werknemers van 18 jaar en ouder.

Horecabedrijf

Horecabedrijf: nachtarbeid verricht in uitgaansgelegenheden, zoals cafés, casino's en discotheken, waar uitsluitend of in hoofdzaak werkzaamheden worden verricht in een nachtdienst.

Aantal nachtdiensten:

- 20 nachtdiensten (eindigend na 02.00 uur) per 4 weken.

Inwonend huishoudelijk personeel

Inwonend huishoudelijk personeel: werkzaamheden van huishoudelijk aard ten behoeve van een particuliere huishouding, waarbij de werknemer in de particuliere huishouding inwoont. De huishoudelijke werkzaamheden kunnen worden verricht in het particuliere huis, ook als dit een (deels) bedrijfsmatige functie heeft.

Let op: onderstaande regels komen in de plaats van de algemene regels voor arbeids- en rusttijden.

Arbeids- en rusttijden:

- 9 uur rust per 24 uur
- pauze na 4 uur arbeid (van ten minste 15 minuten)
- 36 uur aaneengesloten rust per week
- 13 vrije zondagen per jaar
- 60 uur arbeid in één week
- gemiddeld 48 uur per week gemeten over 16 weken

Lokaalspoorwegen

Lokaalspoorwegen: werkzaamheden verricht door bestuurders van trams en metro's. Volgens de algemene regels dient na een reeks van 3 nachtdiensten een rust van 46 uur te volgen. Onderstaande regel maakt het mogelijk deze rusttijd van 46 uur pas te nemen na 3 nachtdiensten en een korte dagdienst. Als van dit arbeidspatroon geen gebruik gemaakt wordt, gelden de algemene regels rond nachtarbeid.

Nachtdiensten

- Ten hoogste 4 nachtdiensten (eindigend voor of op 02.00 uur) per 7 achtereenvolgende dagen
- Gevolgd door een dagdienst van ten hoogste 6 uur
- Ten minste 11 uur rust tussen de laatste nachtdienst en de korte dagdienst
- Ten minste 46 uur rust na de korte dagdienst.

Niet-nautisch personeel binnenvaart

Niet-nautisch personeel binnenvaart: werkzaamheden verricht aan boord van schepen op binnenwateren door werknemers die geen bemanningslid zijn.

Let op:

- De regeling geldt niet voor schepen zoals genoemd in artikel 4 van de Wet vaartijden en bemanningssterkte binnenvaart, zoals reddingsschepen, schepen van de krijgsmacht, of schepen bestemd voor het vervoer van minder dan 13 passagiers.
- Niet-bemanningsleden op baggerschepen kunnen ervoor kiezen om van deze regeling gebruik maken óf van de specifieke regeling voor baggerwerkzaamheden. De twee regelingen kunnen niet worden gecombineerd.

Onafgebroken rusttijd na buitenlandse reis

- Indien er geheel of gedeeltelijk buiten Nederland een reis gemaakt die langer duurt dan 6 dagen, hoeft de algemene norm voor de wekelijkse rust niet in acht te worden genomen.
- In plaats daarvan dient vanaf de dag nadat het schip de binnenwateren is binnengevaren een onafgebroken rusttijd in acht te worden genomen van 6 uur voor elke dag dat de werknemer aan boord van het schip werkzaamheden heeft verricht.

Arbeidstijd

Ten hoogste 1x per 2 weken 14 uur arbeid per dienst.

Let op: als hiervan gebruik wordt gemaakt, mag er niet tegelijk gebruik worden gemaakt van de regeling *Langer werken bij noodzakelijke werkzaamheden*.

Podiumkunsten

Podiumkunsten: werkzaamheden ter ondersteuning van uitvoeringen van culturele of artistieke aard of uitvoeringen die daarmee gelijkenis vertonen en de direct daarmee samenhangende werkzaamheden.

Let op: het gaat dus niet om degenen die deelnemen aan de uitvoering zelf - zij zullen doorgaans niet onder de normen van de Arbeidstijdenwet vallen -, maar om het werk verricht door werknemers achter de schermen, zoals de decorbouw, de arbeid van de grimeur, van de regisseur of van de licht- en geluidstechnici.

Arbeids- en rusttijden

- 12 uur arbeid per (nacht)dienst
- 14 uur arbeid per (nacht)dienst, mits niet vaker dan 26 x per jaar en na die (nacht)dienst onafgebroken rusttijd in acht genomen wordt van ten minste 24 uur
- 72 uur arbeid per week
- Gemiddeld 40 uur arbeid per week, gemeten over een jaar
- Een onafgebroken rusttijd van ten minste 11 uur per 24 uur. Deze rusttijd mag 4 maal in elke periode van 4 aaneengesloten weken worden ingekort tot ten minste 8 uur

In plaats van deze regels kan ook gekozen worden voor een zogenaamd ‘Dag-op-dag-af-systeem’.

Dag-op-dag-af-systeem

- 12 uur arbeid per nachtdienst
- Gemiddeld 40 uur arbeid per week, gemeten over een jaar
- Een onafgebroken rusttijd van ten minste 11 uur per 24 uur. Deze rusttijd mag ten hoogste 117 maal in elke periode van 52 aaneengesloten weken worden ingekort tot ten minste 8 uur.

24 uur rust na een nachtdienst *indien* het gaat om een nachtdienst met 12 uur arbeid en er een inkorting van de rust per 24 uur heeft plaatsgevonden.

Schippersinternaten

Schippersinternaten: werkzaamheden verricht in een internaat voor kinderen van binnenschippers, kermisexploitanten of circusartiesten, door een (hoofd-)groepsleider of assistent-groepsleider, wiens arbeid uitsluitend of in hoofdzaak bestaat uit het verrichten van werkzaamheden van opvoedkundige aard. Het gaat om internaten waar specifieke huisvesting, verzorging en opvoeding geboden wordt en wordt beheerd door een in Nederland gevestigde privaatrechtelijke instelling met rechtspersoonlijkheid.

Voor deze werkzaamheden geldt een afwijkende norm voor het maximale aantal aanwezigheidsdiensten.

Aanwezigheidsdienst

- In 26 weken mag ten hoogste 62 x een aanwezigheidsdienst worden opgelegd.

Schoonmaakbedrijf

Schoonmaakbedrijf: werkzaamheden in een schoonmaakbedrijf, dat wil zeggen een bedrijf dat uitsluitend of in hoofdzaak gericht is op schoonmaken in, op of aan gebouwen en de daarmee direct samenhangende werkzaamheden.

Voor deze werkzaamheden geldt een afwijkende norm voor de onafgebroken dagelijkse rusttijd.

Dagelijkse onafgebroken rusttijd:

- 10 uur per 24 uur

Sneeuw- en gladheidsbestrijding

Sneeuw- en gladheidsbestrijding: sneeuw- en gladheidsbestrijding in verband met de veiligheid op verkeerswegen of de vliegveiligheid van het luchtverkeer in de periode van 1 november tot 1 april.

Voor werkzaamheden ten behoeve van sneeuw- en gladheidsbestrijding geldt een afwijking van de algemene regeling van consignatie.

Wekelijkse arbeidstijd voor (deels) nachtelijke consignatie:

Indien in een periode van 16 weken 16 x of meer tussen 00.00 uur en 06.00 consignatie is opgelegd, mag de wekelijkse arbeidstijd niet méér bedragen dan:

- gemiddeld 50 uur gemeten over deze periode van 16 weken, en
- gemiddeld 40 uur gemeten over een periode van een jaar

Tentoonstellingsbouw en scheepsreparatie

Tentoonstellingsbouw en scheepsreparatie: werkzaamheden die bestaan uit:

- a. het ontwerpen, het opbouwen en het afbreken van tentoonstellingen of onderdelen daarvan, alsmede vergelijkbare werkzaamheden;
- b. het herstellen van schepen.

Arbeids- en rusttijden:

- 72 uur arbeid per week
- 11 uur onafgebroken rusttijd per 24 uur, die 4 maal per 4 weken mag worden ingekort tot 8 uur
- gemiddeld 45 uur arbeid per week, gemeten over een periode van een jaar
- 36 uur onafgebroken rusttijd per week, die 8 maal per jaar mag worden vervangen door een onafgebroken rusttijd van 60 uur in 2 weken

Vrijwillige politie

Vrijwillige politie: werkzaamheden verricht door vrijwillige ambtenaren, aangesteld voor de uitvoering van de politietaak op grond van de Politiewet 1993.

Let op: vrijwilligers bij de vrijwillige politie zijn geen vrijwilliger in de zin van de Arbeidstijdenwet.

Werknemers bij de vrijwillige politie mogen ten behoeve van dit politiewerk 1x per 7 achtereenvolgende dagen (bijvoorbeeld het weekend) afwijken van óf de wekelijkse rust, óf de dagelijkse rust.

Arbeids- en rusttijden

1 x per 7 achtereenvolgende dagen:

- 12 uur nachtarbeid
- 24 uur onafgebroken rusttijd per week

Hetzij

1x per 7 achtereenvolgende dagen

- een rust per 24 uur van 11 uren, die niet aaneengesloten hoeven te zijn. Na deze werktijd moet een onafgebroken rusttijd van ten minste 24 uur gevolgd worden.

Samenloop

- De samenloopbepalingen uit de Arbeidstijdenwet zijn niet van toepassing op de werknemer bij de vrijwillige politie. Wel dient de vrijwilliger, die bij meer dan één werkgever arbeid verricht, de ene werkgever op de hoogte te stellen van de bij de ander gewerkte uren en vice versa.

Meer informatie

Voor algemene vragen aan de rijksoverheid kunt u gratis bellen met de Postbus 51 infolijn, tel. 0800-8051, of raadpleeg www.rijksoverheid.nl